



UNIVERSITÄTS-  
BIBLIOTHEK  
PADERBORN

## Universitätsbibliothek Paderborn

### **Ascensus Moysis in montem Seu De Oratione Tractatus Tribus Stationibus ac vijs Purgatiua Illuminatiua Vnitiua distinctus**

**Crombecius, Johannes**

**Avdomari, 1618**

4. De oratione privata & publica.

**urn:nbn:de:hbz:466:1-38133**

adeo mens attendat; pium tamen opus faciens se quantum potest Deo adiungit: nec tanta attentio requiritur, dum orationes hæ recitantur per modum laudationis divinæ, quanta dum ex professo nos orationi accingimus, & in particulari per modum colloquij postulamus. Huc facit quod homo ad se frequentius redeat; & dum pulchra aliqua sententia, vel mentio Dei, aut Servatoris vel B. Virginis intercurrit, novo vel lætitiæ, vel timoris, vel doloris, aut spei motu perfunditur, & attentionem renovat. Alia ratio est de precibus obligatorijs, quæ quo mandato, ut fiant præcipitur, eodem ut rite decenterque, persolvantur nos obstringunt.

SECTIO QUARTA.

*De Oratione privata & publica.*

27. **E**T si mētalis orationis fructus longē sit  
 Luberrimus, & in eo genere beatis mētibus, quæ sine corporibus, divinis laudibus incūbunt, haud ablimiles videamur; in hac tamen mortalium regione, orationis vocalis vsus ac necessitas latissimē patet: nam quæ publicē peraguntur tremēda mysteria, cantu solemnī, et sæpe musico concentu obeuntur, nusquam certe nisi voce, aut clara, aut subinde demissa: sacramenta deinde omnia  
 B VOCIS

Divisio  
3.

Oratio  
publica  
vt plurimum  
vocalis.

NVI  
446

vocis sono conficiuntur: officia divina tam diurnis quàm nocturnis horis cantu complentur. Benedictiones rerum omnium prece vocali perficiuntur. Pontifices hoc ritu inaugurantur vt etiã Abbates, ceterique Prælati Ecclesiæ. Quid de fontis Baptismalis consecratione bina per annos singulos. Quid de vestimentorum omnium, quæ sacrificio in cruento adhibentur; de Ecclesiarum dedicatione, benedictione, reconciliatione quæ incredibili apparatu fieri solent proferam?

*Vocalis  
orationis  
fundamentum.*

12. Vtiq̄ue compositi sumus ex corpore & anima, quæ etsi nobilior sit, eiusq̄ functiones præponderent corporis actionibus, immo & corporis motus ab anima valore omnemutuentur: nihilominus in hoc mundo tanguntur, videntur, sensibus percipiuntur corpora; animi non item. Hic corporum non animarum domiciliũ est; ideo corporales omnes spirituales pauci. Quid mirum ergo si Sacramenta, si signa corporea, si officia corporaliter exhibentur? Hinc templa magnifica, divinis laudibus cantandis extructa, in his amplissimæ dignitates, summo cum ornatu & pompa visuntur. Summi Pontifices septi patribus purpuratis in choro: Patriarchæ, Archiepiscopi, Episcopi, Archimandritæ, alijque Prælati utriusq̄ sexus: religiosi varij ordinis canonici tam regulares quàm sæculares quæ

omni

omnia faciunt ad decus, ornamētum q̄; eccle-  
 sia; & hi omnes concinnē ac decorē divina  
 per solvunt officia, instar Angelorum, summa  
 cum dignitate ac splendore in subsellijs con-  
 cinentes omnipotenti Deo, qui hoc genere  
 obsequij, summo opere delectatur, hac enim  
 celebritate, sempiterna illa maiestas cognos-  
 citur, laudatur, colitur, & à falsis dijs ac om-  
 ni religione impura discernitur. Cumque *Neglec-*  
 homines, huiusmodi celebritates atque of- *tus officij*  
 ficia, vel deserunt, vel parvipendunt, vel in *divini*  
 ijs se perfunctorie gerunt, graves Deus im- *multa*  
 mittere solet calamitates; permittit hereses: *mala in-*  
 religionem in Barbaras remotasque natio- *vehit.*  
 nes transfert, donec demissis animis culpam  
 agnoscamus, & ceteris postpositis, cultus ip-  
 sius ac religionis primam rationem habere  
 re ipsa profiteamur. Hinc bella, pestes, vasti-  
 tates, ruinę cœnobijs, ecclesiarum direp-  
 tiones, bonorum ecclesiasticorum ad sæcula-  
 res translationes, totius inquam, Reipublicę  
 interitus. Cur ita? quia divinis honoribus,  
 commoda nostra præferimus, nec primū,  
 sed nec postremū quidem quarimus reg-  
 num Dei, & iustitiam eius. Ideo bona tem-  
 poralia tantū abest ut adijciantur; quin  
 etiam subtrahuntur omnia, sæpeq; repenti-  
 nus multorum supervenit interitus.

13. Ceterū magna dignitas est divinas  
 laudes summę illi maiestati, noctes diesque  
 B 2 occinere.

NVI

446

occinere. Beati viri tui, & beati servi tui Domini  
 3. Regū. qui assistunt coram te, & audiunt sapientiam tuam.  
 10. 8. caelestes spiritus imitantes incessabili voce  
 laudes tuas decantantes. Quàm iucundum,  
 quàm delectabile, quàm honorificum in  
 conspectu Dei stare, perfrui infinitis visita-  
 tionibus, solatijsq; quæ liberalissimus Domi-  
 nus in obsequio suo degentibus rependit.  
 Luca 24 Nonne cor nostrum ardens est in nobis, dum Do-  
 32. mino IESV loquimur, & ipse nobis loquitur  
 in hymnis & confessionibus, benedicentibus  
 Dominum?

Oratio 14. Quod non licet publicè, semper priva-  
 tim cum Deo loqui permittitur, etiam omni  
 ubiq; si- loco. Volo ergo: ait Apostolus viros orare in omni  
 ri potest. loco, levantes puras manus, sine ira & disceptatione.  
 ne. Quod argumentum S. Basilus sic egregie

Hom. 13 pertractat. Non locus (inquit) sed propositum  
 requiritur. Ieremias enim in luto orat, &  
 Deum attraxit. Daniel in Leonum lacu Deum placavit.  
 Tres pueri in camino Deum promeruerunt. Lathro non cruce  
 prohibitus, quin paradysum asecutus fuerit. Iob in stercore  
 Deum ad misericordiam provocavit. Igitur ubicumq; fueris, ora. Hæc Basilius,

Hom. 79 cui iussragatur S. Chrysostomus. Ne quis  
 inquit, quispiam mihi dicat, quod nequit homo  
 secularis continuè per diem orare, & ad ecclesiam  
 concurrere: potest enim & quàm facillimè. Si mentem  
 namq; mundam habeas ab immundis motibus  
 licet in foro sis, sive in via, sive in mari, sive in  
 diver

*diversorio, sive in officina positus, sive sis ubicumq[ue].  
Deo poteris invocato, petitionem obtinere.*

Nec mirum quod de loco minus esse debeamus solliciti, si sacer haberi commode non possit: nam Dominus à nobis tantum exigit, *Math. 6. 6.* ut ingrediamur cubiculū, & clauso ostio illic Deum oremus in abscondito. Quid si ne cubiculum habeamus? Sanè cubiculum optimum, recessus conscientie nostrae est; illic enim ab omni hominum vana laude securi (quod illis verbis intendit Dominus) tutò orare possumus. Sive ergo privatim, sive publicè, si nobis ipsi non desimus, & Deum ubique praesentem inveniemus, & petitionis nostrae fructum reportabimus.

SECTIO QUINTA.

*De elevatione mentis in Deum.*

15. **P**otissima superest difficultas in definitione orationis dissolvenda. Divus enim Augustinus naturam orationis in elevatione mentis constituere videtur, dum ait. *Ser. 230. de tempore.* Quid autem oratio, nisi ascensio animae de terrestribus ad caelestia, inquisitio supernorum, invisibilium desiderium. Quae superne sunt, attolli volunt animos: quomodo enim attinges, quae in eminenti loco suffixa, si inferne mancas? Vbi deinde invisibilia nisi in caelo? Sustollas.

B. 3

ergo

NVI

416